

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

DƯƠNG ĐÌNH HIẾU

**GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG HUY ĐỘNG VÀ
SỬ DỤNG VỐN TẠI CÁC DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

DƯƠNG ĐÌNH HIẾU

**GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG HUY ĐỘNG VÀ
SỬ DỤNG VỐN TẠI CÁC DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS THỊNH VĂN VINH

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình do chính tôi thực hiện với đề tài: ***“Giải pháp tăng cường huy động và sử dụng vốn tại các doanh nghiệp vừa và nhỏ trên địa bàn Thành phố Thái Nguyên tỉnh Thái Nguyên”*** dưới sự hướng dẫn khoa học của **PGS.TS Thịnh Văn Vinh**. Các số liệu do bản thân tôi điều tra thu thập, Kết quả nghiên cứu này chưa được công bố trong những công trình được nghiên cứu từ trước.

Tôi xin chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày 05 tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Dương Đình Hiếu

LỜI CẢM ƠN

Trong khuôn khổ đề tài với nội dung còn hạn chế, thời gian nghiên cứu có hạn, hơn nữa đây lại là một vấn đề phức tạp nên trong quá trình thực hiện luận văn này tôi khó tránh khỏi những điều thiếu sót. Vậy kính mong nhận được sự quan tâm góp ý, bổ sung của các thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp để luận văn này được đầy đủ hơn và có giá trị thực tiễn.

Xin chân thành gửi lời cảm ơn tới các thầy cô giáo Trường Đại Học Kinh tế và QTKD Thái Nguyên, đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và đã tạo điều kiện thuận lợi nhất để tôi hoàn thành khóa học. Xin chân thành cảm ơn đến ban lãnh đạo cùng các anh, chị đang công tác tại: Sở Công thương Thái Nguyên, Lao động Thương binh và Xã hội tỉnh Thái Nguyên, Chi cục thuế tỉnh Thái Nguyên, BHXH TP Thái Nguyên, Chi cục thống kê tỉnh Thái Nguyên, Hội doanh nghiệp vừa và nhỏ tỉnh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn sự hướng dẫn trực tiếp và tận tình của thầy giáo **PGS.TS Thịnh Văn Vinh** cùng với sự tới giúp đỡ của các thầy cô giáo Trường Đại Học Kinh tế và QTKD Thái Nguyên, đã tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 05 tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Dương Đình Hiếu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC THUẬT NGỮ VÀ CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG.....	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và đóng góp mới của đề tài.....	2
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CHUNG VỀ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG	
VỐN TRONG DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ.....	4
1.1. Cơ sở lý luận về doanh nghiệp, doanh nghiệp vừa và nhỏ	4
1.1.1. Khái niệm về doanh nghiệp và các loại hình doanh nghiệp	4
1.1.2. Khái niệm và tiêu chí xác định DNVVN	5
1.1.3. Đặc điểm và vai trò của doanh nghiệp vừa và nhỏ trong phát triển kinh tế - xã hội.....	8
1.2. Các hình thức huy động sử dụng nguồn vốn trong nền kinh tế thị trường.....	11
1.2.1. Khái quát về vốn kinh doanh	11
1.2.2. Cơ sở hình thành nguồn vốn kinh doanh	12
1.2.3. Vai trò của vốn kinh doanh trong nền kinh tế thị trường	13
1.2.4. Các hình thức huy động vốn cho DNVVN trong nền kinh tế thị trường.....	14
1.2.5. Vai trò của nguồn vốn trong nước với phát triển kinh tế và ý nghĩa của vấn đề huy động vốn	16
1.2.6. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng vốn trong các DN.....	18
1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến huy động và sử dụng vốn trong DNVVN	20
1.3.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến huy động vốn kinh doanh của DNVVN.....	20
1.3.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh của DN.....	23

1.3.3. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả sử dụng vốn kinh doanh của doanh nghiệp ...	25
1.4. Kinh nghiệm về nâng cao hiệu quả huy động và sử dụng vốn cho DNVVN của một số nước trên thế giới và bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam	26
1.4.1. Kinh nghiệm trong huy động và sử dụng vốn trong phát triển các DNVVN của các nước trên thế giới	26
1.4.2. Bài học kinh nghiệm trong huy động và sử dụng vốn trong phát triển các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Việt Nam.....	33
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	36
2.2.2. Lựa chọn địa điểm và thời gian nghiên cứu.....	37
2.2.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	37
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin	38
2.2.5. Phương pháp so sánh và phân tích hệ thống	39
2.3. Các chỉ tiêu lựa chọn cho phân tích và đánh giá.....	39
2.3.1. Số lượng doanh nghiệp	39
2.3.2. Nguồn vốn của DN.....	39
2.3.3. Tổng giá trị sản xuất trên địa bàn.....	40
2.3.4. Các chỉ tiêu về kết quả kinh tế xã hội	40
2.3.5. Phân tích các chỉ tiêu về hiệu suất và hiệu quả sử dụng nguồn vốn DNVVN.....	40
Chương 3. THỰC TRẠNG VỀ HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG VỐN TRONG DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ TẠI THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	42
3.1. Đặc điểm chung về điều kiện tự nhiên và tình hình kinh tế xã hội thành phố Thái Nguyên.....	42
3.1.1. Đặc điểm chung về điều kiện tự nhiên của thành phố Thái Nguyên	42
3.1.2. Đặc điểm và tình hình kinh tế xã hội thành phố Thái Nguyên	48
3.1.3. Đánh giá chung về đặc điểm địa bàn nghiên cứu	58
3.2. Thực trạng phát triển của doanh nghiệp vừa và nhỏ tại thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2011 - 2013	60

3.2.1. Khái quát sự phát triển của DNVVN thành phố Thái Nguyên.....	60
3.2.2. Những đóng góp của DNVVN thành phố Thái Nguyên cho NSNN	66
3.3. Thực trạng về huy động và sử dụng vốn trong các DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	66
3.3.1. Khái quát chung về huy động vốn tín dụng ngân hàng đối với DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	66
3.3.2. Nghiên cứu thực trạng huy động vốn trong DNVVN tại TP Thái Nguyên	72
3.3.3. Đánh giá thực trạng sử dụng vốn trong DNVVN tại thành phố Thái Nguyên ...	76
3.3.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến huy động và sử dụng vốn trong các DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	86
3.3.5. Những nguyên nhân tồn tại trong quá trình huy động và sử dụng vốn tại các DNVVN trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	88
Chương 4. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG HUY ĐỘNG VÀ SỬ DỤNG VỐN TẠI CÁC DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN.....	90
4.1. Quan điểm định hướng mục tiêu về huy động và sử dụng vốn trong các DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	90
4.1.1. Quan điểm chung về huy động và sử dụng vốn tại các DNVVN trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	90
4.1.2. Định hướng và mục tiêu trong huy động và sử dụng vốn tại các DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	91
4.2. Một số giải pháp tăng cường huy động và sử dụng vốn trong các DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	92
4.2.1. Các căn cứ để đề xuất giải pháp.....	92
4.2.2. Các giải pháp của cơ quan quản lý nhằm nâng cao khả năng huy động và sử dụng vốn cho DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	94
4.2.3. Giải pháp tăng khả năng tự huy động và sử dụng vốn kinh doanh đối với DNVVN tại thành phố Thái nguyên	97
4.2.4. Một số giải pháp hỗ trợ khác nhằm tăng cường hiệu quả huy động sử dụng nguồn vốn kinh doanh cho DNVVN tại thành phố Thái Nguyên.....	102

4.3. Những kiến nghị về công tác huy động và sử dụng vốn trong các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại thành phố Thái Nguyên	104
4.3.1. Xây dựng các giải pháp hỗ trợ vốn cho DNVVN	104
4.3.2. Những kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả huy động và sử dụng vốn đối với DNVVN tại thành phố Thái Nguyên	106
KẾT LUẬN	108
TÀI LIỆU THAM KHẢO	109

DANH MỤC CÁC THUẬT NGỮ VÀ CÁC TỪ VIẾT TẮT

BHXH	: Bảo hiểm xã hội
BQ	: Bình quân
CP	: Cổ phần
CNH-HĐH	: Công nghiệp hóa hiện đại hóa
CN-TTCN	: Công nghiệp tiểu thủ công nghiệp
CTCP	: Công ty cổ phần
CTTC	: Cho thuê tài chính
DN	: Doanh nghiệp
DNNN	: Doanh nghiệp nhà nước
DNVVN	: Doanh nghiệp vừa và nhỏ
DNTN	: Doanh nghiệp tư nhân
DT	: Doanh thu
ĐTNN	: Đầu tư nước ngoài
ĐVT	: Đơn vị tính
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội (Gross Domestic Products)
HĐND	: Hội đồng nhân dân
HTX	: Hợp tác xã
KH	: Kế hoạch
KH&ĐT	: Kế hoạch và Đầu tư
KT-XH	: Kinh tế xã hội
ND-CP	: Nghị định chính phủ
LN	: Lợi nhuận
LN/DT	: Lợi nhuận trên doanh thu
LN/VKD	: Lợi nhuận trên vốn kinh doanh
NHNN	: Ngân hàng Nhà nước
NHTM	: Ngân hàng thương mại
NHTM CP	: Ngân hàng thương mại cổ phần
NHTM NN	: Ngân hàng thương mại nhà nước
NN	: Nhà nước
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TMCP	: Thương mại cổ phần
TMDV	: Thương mại dịch vụ
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp
TP	: Thành phố
UBND	: Ủy ban nhân dân
VLXD	: Vật liệu xây dựng
VNĐ	: Việt Nam đồng
VKD	: Vốn kinh doanh
TTCK	: Thị trường chứng khoán
WTO	: Tổ chức Thương mại thế giới
XDCB	: Xây dựng cơ bản

XHCN : Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Phân loại DNVVN của một số quốc gia trên thế giới	7
Bảng 1.2. Phân loại DNVVN tại Việt Nam	8
Bảng 1.3. Tiêu chuẩn DNVVN của Nhật Bản	28
Bảng 1.4. Tiêu chuẩn về DNVVN theo giá trị tổng tài sản	30
Bảng 3.1. Thực trạng sử dụng đất TP thái nguyên.....	45
Bảng 3.2. Dân số và nhân khẩu của thành phố Thái Nguyên năm 2011 - 2013	50
Bảng 3.3. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu KT - XH 2011-2013.....	54
Bảng 3.4. Giá trị sản xuất công nghiệp thành phố Thái Nguyên 2011 - 2013.....	56
Bảng 3.5. Số lượng DNVVN thành phố Thái Nguyên năm 2013	62
Bảng 3.6. Sự phát triển các DNVVN thành phố Thái Nguyên năm 2011 - 2013	64
Bảng 3.7. Mục đích vay vốn các doanh nghiệp vừa và nhỏ năm 2003.....	68
Bảng 3.8. Tỷ trọng cho vay DNVVN của một số ngân hàng tại TPTN năm 2013	69
Bảng 3.9. Thống kê huy động vốn các DNVVN thành phố Thái Nguyên năm 2013	73
Bảng 3.10. Các chỉ tiêu tài chính doanh nghiệp vừa và nhỏ năm 2013	79
Bảng 3.11. Đặc điểm doanh nghiệp vừa và nhỏ	81
Bảng 3.12. Chỉ tiêu tài chính điều tra DNVVN năm 2013	84